No. 83. 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.

Zondag en Maandag 7 en 8 April.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 4den April.

[illegible] wetgevende kamers zijn heden door de ministers uit naam [illegible] geopend. Ten half twee ure verschenen in de kamer [illegible] van binnenlandsche zaken, [illegible] de minister van oorlog *Cubières*, in de uniform van luitenant-generaal en de minister van marine *Tupinier* in het kostuum van staatsraad. De eerstgenoemde las eene koninklijke ordonnantie voor, waarbij de zittingen der beide kamers voor 1839 geopend verklaard worden. Na dat de voorloopige president, *Grasprevill*e, oudste in jaren, aan den minister acte gegeven had van de aanbieding der openings-ordonnantie, ging de kamer na eenige discussie tot de vorming van hare bureaux over, waarvan tot presidenten en secretarissen benoemd worden: 1e bureau, de heeren *Lascases* en *Vejeux*; 2de *Passy* en *Malleville*; 3de *Dupin* en *Roger*, du Nord; 4de *Merlin* en *Latronne*; 5de *Hennessy* en *Champlatreau*; 6de *Thiers* en *Billault*; 7de *Lefebvre* en *Albert*; 8ste *Leclerc* en *Chasseloup Laubat*; 9de *Clausel* en *Vivien*.

De kamer der pairs is op dezelfde wijs geopend geworden. Aldaar verschenen de heeren *Girod*, de l'Ain, grootzegelbewaarder, de hertog van *Montebello*, minister van buitenlandsche zaken, en [illegible], minister van finantien; de eerste alleen was in het kostuum van minister, de beide anderen waren in dat van pair. Na de voorlezing der openings-ordonnantie door den heer *Girod*, de l'Ain, ging de kamer, op de uitnoodiging van haren president, den heer *Pasquier*, tot de benoeming harer secretarissen over, waartoe [illegible] werden de heeren, graaf *Dubosnel*, de markies *Latvois*, de vice-admiraal *Halgau* en de graaf *Turgot*.

Aan de kamer werd mededeeling van de jongste benoeming tot pairs, te weten, van de heeren *Voirol*, *Rosamel*, *Schramm*, *Gay-Lussac*, *de la Pinsonnière*, *Caumont-Laforce*, *Dupont-Delporte*, [illegible]. De graven *Grammont-[illegible]* en *[illegible]*, bij erfopvolging tot het pairschap geroepen, gaven kennis aan de kamer dat zij den ouderdom bereikt hebben.

De heer *Pelet*, de la Lozère, vroeg vervolgens om inlichtingen nopens de jogste ministeriele crisis en de gevoerde onderhandelingen. Zoo de kamer zijn voorstel goedkeurde, meende hij dat een beroemd maarschalk, die door 's konings vertrouwen met de zamenstelling van een kabinet was belast geweest, niet weigeren zou de inlichtingen te geven, welke de voorzigtigheid en de geest van bevrediging veroorloofden te geven. Het moest aller bedoeling zijn, om een gelukkig einde aan de pijnlijke crisis daar te stellen, en geenzins door personaliteiten, de onderhandelingen, waarop hij het oog had, te bemoeijelijken. Hij verlangde dan vergunning, om in de aanstaande zitting zijn voorstel te ontwikkelen; waartoe door de meerderheid besloten werd.

Ook de kamer der pairs ging daarna over tot de vorming van hare afdeelingen, waarbij in de 3de en 5de de hertogen *van Orleans* en [illegible] tot presidenten gekozen werden.

— Op het oogenblik van de opening der kamers, hoort men in eens weder van vijf kandidaten naar het presidentschap der kamer spreken; namelijk de heeren *Dupin*, *Odillon-Barrot*, *Cunin-Gridaine*, *Guizot* en *Duchatel*. Aan de benoeming van den heer *Dupin* gelooft bijna niemand, te meer dewijl door diens benoeming de onzekerheid omtrent de bestaande meerderheid zou voortduren. De heer *Guizot* zou voorts minder er op gesteld zijn, dat men hem, dan wel zijn' vriend, den heer *Duchatel* verkoos. Van de zijde van het ministerie zou men den heer *Cunin-Gridaine* gaarne benoemd zien, maar zoo het blijkt dat daartoe weinig kans is zal men waarschijnlijk liever de keuze van den heer *Duchatel* bevorderen, om de benoeming van den heer *Odillon-Barrot* zoo mogelijk voor te komen. Men spreekt voorts steeds van pogingen om de voormalige ministeriele leden, of der 221, met de doctrinaire partij te vereenigen, om te beletten dat de heeren *Thiers* en *Odillon-Barrot* aan de zaken komen. De eerstgenoemde partij zal heden avond weder eene bijeenkomst houden bij den heer *Jacqueminot*.

— Gisteren werd er bij den koning een groot diner gegeven, waarop leden van het vorig ministerie en van de doctrinaire partij genoodigd waren; des avonds was er receptie ten hove waar bijna al de pairs en een groot getal gedeputeerden zich bevonden.

— De heer *Guizot* bevindt zich dezer dagen ongesteld; men denkt dat hij niet voor in de volgende week in de kamer zal kunnen verschijnen.

— De maarschalk *Clausel* wordt heden avond van zijne jongste reis naar Engeland te Parijs terugverwacht.

— Alhoewel de zitting der wetgevende kamers heden niet door den koning geopend werd, waren echter reeds vroeg een groot getal nieuwsgierigen op de been en waren de noodige voorzorgen door de policie genomen alsmede een deel troepen onder de wapenen.

— Men zegt dat de generaal graaf *Flahaut* in allerijl van Londen naar herwaarts is vertrokken, om een onderhoud met den koning te hebben, waarna hij weder terstond naar Engeland zou terugkeeren.

— De beurs is heden zeer onrustig geweest; in den aanvang was er veel navraag naar de binnenlandsche rente, waardoor dezelve rees, tot er ten drie ure eensklaps eene daling ontstond. Men verspreidde allerlei geruchten, dat er een oproer onder de werklieden die rondom het gebouw van de kamer der gedeputeerden verzameld waren, ontstaan was; dat de koning naar Fontainebleau was vertrokken, enz. Ofschoon die geruchten weinig ingang vonden, drukten zij evenwel den koers. De notering was heden (4 April): 5 pCt. 109,25; 3 pCt. 80,35; Nap. r. 100,70; Sp. Ardoin 20¾; [illegible]

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 3den April.

Den 7den dezer moet de ijzeren spoorweg tusschen Dresden en Leipzig met groote plegtigheid geopend worden. De Koning en de Koningin van Saksen, benevens de overige leden van het Vorstelijk Huis, zouden aan den eersten togt deel nemen.

— Naar men uit Polen schrijft, is in dat Koningrijk, in de aangrenzende Russisch-Poolsche provincien, de maand Maart buitengemeen koud geweest. Op onderscheidene punten had men eene koude van 21 graden.

— Te Weenen heeft in de vorige week, Donderdag voor Paschen, weder de gewone jaarlijksche voetwassching aan het keizerlijk hof plaats gehad, welke door den keizer en de keizerin in persoon verrigt werden. De gezamenlijke jaren der twaalf tot de voetwassching toegelatene grijsaards bedroeg 1061 jaren, dat der twaalf vrouwen, 1037; de oudste der mannen telde 105 jaren. Na de plegtigheid werden deze lieden naar gewoonte onthaald en met eene beurs met geld beschonken.

— De *Augsburgsche Zeitung* behelst in zijn nommer van den 2den dezer, een berigt uit Weenen van den 28sten Maart, het volgende behelzende: Door buitengewone gelegenheid heeft men hier uit Konstantinopel de tijding ontvangen, dat de Sultan (welke men een oogenblik geloofde, dat weder tot vrede overhelde) doof gebleven was voor alle vertogen van de zijde der vreemde vertegenwoordigers en vast besloten, om het Egyptisch leger onverwijld te doen aanvallen, zoo zelfs dat op dit oogenblik de vijandelijkheden tusschen de porte en *Mehemed*-ali reeds een' aanvang kunnen genomen hebben."

De redactie der *Augsburgsche Zeitung*, voegt bij dit berigt de aanmerking, dat zij, in weerwil dat hetzelve in strijd [illegible] hetgeen zij den vorigen dag vermeldde, zich verpligt [illegible] hetzelve zoodanig als zij het uit eene goede bron ontvangen had te geven; te meer daar reeds sedert een half jaar de brieven uit Konstantinopel en Alexandrie op zulk eene gebeurtenis voorbereidden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 6den April.

HH. KK. HH. prins en prinses *Albert* van Pruissen, zijn gisteren in den vroegen morgen, uit Berlijn te 's Gravenhage aangekomen en hebben in het paleis van Z. M. den koning derzelver intrek genomen.

— Bij Zijner Majesteits besluit van 4 April 1839, no. 89, is de generaal majoor *D. O. Bagelaar*, ridder der Militaire Willems-orde, 3de klasse, en der orde van den Nederlandschen leeuw, Batstelijk toegevoegd aan Z. K. H. den Erfprins *van Oranje*, en bij besluit van den 1sten dezer, no. 1, benoemd tot opperbevelhebber des vesting Bergen-op-Zoom, bevorderd tot kommandeur van de laatstgemelde orde.

— Uit Bergen-op-Zoom wordt gemeld, dat Z. Exc. de luitenant generaal, baron *van der Capellen*, bij zijn vertrek uit Bergen op Zoom, alwaar hij gedurende een tijdsverloop van acht en een half jaar op de loffelijkste wijs het opperbevelhebberschap heeft gevoerd, de volgende dagorder aan de troepen heeft uitgevaardigd:

» Wij luitenant generaal, baron *P. van der Capellen*, opperbevelhebber dezer vesting:

» Brengen door deze ter kennis van de bezetting,

» Dat het Z. M. den koning behaagd heeft bij besluit van 1 April 1839, no. 1, mij te benoemen tot opperbevelhebber der vesting Maastricht, in plaats van wijlen den heer luitenant-generaal, baron *Dibbetz*, en tot opperbevelhebber der vesting Bergen op Zoom te benoemen den heer generaal majoor *Bagelaar*.

Wordende het opperkommando van deze vesting van heden provisioneel opgedragen, in afwachting der aankomst van den heer generaal-majoor *Bagelaar*, aan den heer kolonel *von Rheins*, plaatselijk kommandant alhier.

» Dit bewijs van 's konings vereerend vertrouwen, kon mij niet anders dan ten hoogste aangenaam zijn, en zoo ik aan mijne verpligtingen jegens Koning en vaderland heb kunnen voldoen, dan ben ik dit grootendeels verschuldigd aan de eensgezindheid en goeden wil, welke ik bij een ieder gedurende mijn lang verblijf alhier heb mogen ondervinden, terwijl ik van deze gelegenheid gebruik maak, mijnen dank deswege aan een ieder te betuigen, zullende ik mij steeds met genoegen die zamenwerking blijven herinneren, en wensch ik aan mijne wapenbroeders dezer bezetting alle geluk en voorspoed toe.

» De luitenant-generaal voornoemd,
(get.) Baron *van der Capellen*."

De publikatie aan de ingezetenen gerigt, was bijna van denzelfden inhoud, onder betuiging van Z. H. Ed. Gestr. tevredenheid over het gehouden gedrag der goede ingezetenen van Bergen op Zoom. Na de uitvaardiging van deszelfs benoeming, heeft de generaal zoo veel mogelijk van de officieren afscheid genomen en is den 3den naar zijne nieuwe bestemming vertrokken, met zich voerende den bijzonderen en algemeenen wensch van allen, om ook in andere oorden dezelfde gehechtheid te ondervinden als tot des generaals heil en geluk dienstig kan zijn, en waarvan te Bergen op Zoom de bewijzen zoo dikwerf aanwezend waren.

— Bij een dezer dagen genomen koninklijk besluit is bepaald, dat de gouverneur-generaal der West-Indische bezittingen, de schout bij nacht *J. C. Rijk*, naar zijne bestemming zal vertrekken, op 's rijks korvet *de Amphitrite*, kapitein ter zee *Tengbergen*.

— Bij besluiten van Z. M. zijn benoemd:

Tot hoofd-inspecteur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen in Noord-Holland, *M. Grobbée*, tot dusver provinciale inspecteur in Vriesland; in plaats van dezen ambtenaar, *H. Wellan*, thans arrondissements-inspecteur te Alkmaar; tot arrondissements-inspecteur aldaar, jonkheer *G. H. T. Nahuis*, controleur der rijks middelen, met rang van inspecteur te Arnhem, en ter vervanging van laatstgemelde, *N. van Duyl*, visiteur der in- en uitgaande regten te Rotterdam, en tot arrondissements-inspecteur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Arnhem, *H. Hoffmann van Hove*, ontvanger der directe belastingen aldaar, in plaats van *J. J. C. Gaymans*, eervol ontslagen, met toekenning van pensioen.

— Naar men verneemt zal in den loop der aanstaande week te 's Hage (men spreekt van woensdag avond) eene galavoorstelling in den schouwburg gehouden worden, ter eere van Z. Kei. H. den Grootvorst Troonopvolger van Rusland.

— Men verneemt dat de directie van de Nederlandsche Bank, thans overeenkomstig het verlengde octrooi, met een ieder, zoowel binnen als buiten Amsterdam, die zulks begeert, rekening-courant houdt tegen berekening van ½ per mille over alle inkasseringen op de plaats.

— Gisteren morgen is te Amsterdam brand ontstaan in het huis op den hoek van de Nes en de Nadorststeeg, bewoond door den kaster en debitant in vuurwerken *Slijm*. Naar men zeide werd deze brand veroorzaakt door een klein kind, hetwelk met zwavelstokken in een test met vuur zat te spelen, en welks kleederen daardoor in brand geraakten. De moeder, dit willende bluschen, werden ook hare kleederen aangestoken; het vuur deelde zich verder mede aan andere ligte stoffen in het vertrek mede en bereikte spoedig het voorhanden vuurwerk. In den tijd van een uur was het huis nagenoeg geheel uitgebrand. Gelukkerwijs heeft daarbij niemand het leven verloren; doch de moeder en het kind zijn beide deerlijk verbrand en naar het gasthuis vervoerd; de bewoners der bovenkamers hebben echter al hunne bezittingen verloren. Acht brandspuiten zijn bij dezen brand in werking geweest.

Naar men verneemt, heeft de administrateur der Nationale Nijverheid, onlangs aan al de door het gouvernement erkende en geassimileerde veeartsen aangeschreven, om onverminderd de verdere maatregelen van politie, welke bereids van gouvernementswege genomen zijn, of nader mogten genomen worden, ook hunnerzijds voortdurend, zooveel mogelijk, een waakzaam oog te houden, of de maatregelen, welke tot behoud van den veestapel genomen worden, en waartoe de bestaande wetten en instructie betrekking hebben, behoorlijk door de eigenaars of houders van vee worden nagekomen; terwijl, zoo dit niet plaats heeft, of men zich, op het door hen daartoe in bescheidene bewoordingen gedane aanzoek, mogt weigerachtig betoonen, het zij zich, op de stallen, in de weiden, of op zoodanige andere plaatsen, alwaar door hen vermoed wordt, dat zich vee ophoudt, toe te laten, om aldaar het vee aan een onderzoek en geneeskundige behandeling te onderwerpen, of wel dat men zich in andere opzigten tegen de volvoering der hun opgelegde taak mogt verzetten, zij, op hunne persoonlijke verantwoordelijkheid, daarvan dadelijk proces-verbaal zullen opmaken, welk stuk, zoo door den veldwachter of agent van politie, zoo deze tegenwoordig is, mede te zijn onderteekend, door tusschenkomst van het stedelijk of plaatselijk bestuur, aan den heer officier van justitie zal moeten worden toegezonden, ten einde de overtreders of belangen, naar bevind, kunnen worden bestraft en geboet, gelijk reeds werkelijk het geval is geweest, en nog dagelijks plaats heeft; zullende door hen voorts de namen der overtreders, met opgave waarin de overtreding bestaat, ter kennis van de administratie voor de Nationale Nijverheid moeten worden gebragt, ten einde ook daar, naar bevind van zaken, kunne worden gehandeld, als hebbende Z. M. goedgevonden te bepalen, dat van de tegemoetkomingen uit het fonds van den landbouw kunnen worden uitgesloten die gemeenten, of bijzondere personen, welke, hetzij in gebreken blijven van tot de maatregelen der Regering tot voorzorg tegen de ziekte, genoegzaam mede te werken, of wel die maatregelen mogten belemmeren. Ofschoon overigens deze aanschrijving thans meer bepaaldelijk op de longziekte doelt, zoo is aan de veeartsen te kennen gegeven, dat dezelve even toepasselijk moet worden beschouwd op alle besmettelijke of aanstekelijke ziekten, welke zich nu, of bij vervolg van tijd, mogten opdoen; terwijl de algemeen gegevene instructie voor hen verbindend zal zijn, om het even of de gevallen, daarbij bedoeld, in hunne vaste woonplaats, dan wel in eene andere gemeente, waar zij zich toevallig, of om dienstzaken, mogten bevinden, plaats hebben.

In het *Commerce belge* leest men het volgende: Naar de berigten die wij van Antwerpen ontvangen, toonen de bevelhebbers der Hollandsche scheepsmagt op de Schelde zich dagelijks goedgunstiger jegens onze visschers gestemd, die thans om zoo te zeggen eene volkomene vrijheid hebben om hun bedrijf over de geheele Schelde uit te oefenen. Behalve deze goedwilligheid, wordt hun in geval van nood, hulp verleend van de zijde dergenen die zij weinige maand nog voor hunne vijanden hielden.

— Het voorbeeld door den heer *Meeus* gegeven, om na de aanneming van de 24 artikelen zijne bijzondere gevoelens over deze verbepalingen, bijzonder wat de financiele kwestie betreft in het midden te brengen, vindt meer en meer navolging. De heer *van den Bossche* is den heer *Meeus* opgevolgd en thans wordt de verschijning aangekondigd van dergelijke brochuren van de heeren *Dumortier* en *Deschamps*.

— De raadkamer van het hof van appel te Brussel zal zich thans binnen kort met de zaak van *Bartels* bezig houden, zijnde het rapport der instructien nagenoeg opgemaakt. De zaak van *Kats* zal spoedig volgen. Velen denken intusschen dat beide de beklaagden zullen vrijgesproken worden.

— Het Luiksche dagblad *la Politique* vermeldt, uit Spa, van den 1sten dezer het volgend verschrikkelijk voorval: Twee jonge lieden zijnde broeder en zuster, hielden zich met het kaartspel bezig; de broeder wordt verstoord omdat zijne zuster de regels van het spel niet goed volgde en geeft haar een slag in het aangezigt; het meisje biedt wederstand en stoot een mes in de buik van haren broeder! Men wanhoopt aan het leven van den ongelukkigen jongeling; het meisje, slechts twaalf jaren oud heeft de vlugt genomen.

— Het budget van ontvangsten der stad Antwerpen voor het loopende jaar bedraagt 2,212,919 fr., waarvan er bij den aanvang van ruim 60,000 fr. moet worden afgetrokken.

— Men heeft thans in Engeland berigten uit New-York tot den 11den Maart. De toon der Amerikaansche bladen over het geschil betrekkelijk de grensscheiding tusschen den staat Maine en de Engelsche kolonie Nieuw-Brunswijk is zeer oorlogzuchtig en indien men de gewone overdrijving dier bladen niet kende, zou men werkelijk voor het behoud des vredes beginnen te vreezen. Zij spreken met ophef van de wapeningen, die in den Staat Maine plaats hebben, en van het oprukken van troepen der republiek naar de grenzen of zelfs tot in het betwiste grondgebied.

— Te Washington was, bij het afzenden der laatste brieven, nog niets omtrent den naar Engeland af te zenden buitengewonen gezant beslist. Men begon het er voor te houden, dat de Voorzitter *van Buren*, wegens de moeijelijkheid der keuze, van de op hem verstrekte magtiging tot het afvaardigen van zulk een gezant, geen gebruik zou maken en over het geschil door den gewonen vertegenwoordiger van de Vereenigde Staten te Londen, den heer *Stevenson*, zou handelen. De staatkundige vrienden van den heer *van Buren* noemen de eenstemmigheid, waarmede het Congres hem tot het ligten van 50,000 man en het heffen van 10 millioen dollars heeft gemagtigd, voorbeeldeloos. Zij zeggen, dat hij thans de magt van eenen dictator bezit, zoo als de Romeinsche republiek, voor hare verbastering in hagchelijke omstandigheden gewoon was te verkiezen. Zij beschouwen dan ook zijne herkiezing als voorzitter voor een tweede vierjarig tijdvak als zeker.

— De Engelsche bladen laten steeds veel hoop op het behoud des vredes doorblinken. De *Times* van den 3den April, spreekt van voorstellen tot bemiddeling van het geschil, die door het ministerie *Melbourne* naar Washington waren opgezonden en voorloopig de goedkeuring van den gezant *Stevenson* hadden weggedragen. Dit blad uit echter tevens de vrees, dat het Engelsche kabinet, uit beduchtheid voor oorlog, al te zeer de waardigheid des lands uit het oog zal verliezen.

— Men is in het algemeen zeer verlangende naar den uitslag der aangekondigde motie van den minister *Russell*, om het Lagerhuis tot eene verklaring van gevoelens wegens het beheer der zaken in Ierland te brengen. Volgens de verzekering van sommigen, zouden zeventien of achttien Iersche leden van de Hervormingspartij hunne afkeurende stemmen bij die der Tories voegen. Anderen voegen er bij, dat sir *R. Peel* een amendement wil voorslaan, strekkende om het Huis in het algemeen te doen verklaren, dat het geen vertrouwen stelt in het tegenwoordig Kabinet.

De Radikalen, welke zich thans den naam van Chartisten gaven, beginnen in onderscheidene gedeelten van Engeland eene voor de openbare rust gevaarlijke houding aan te nemen. In Lancashire, Yorkshire en andere districten, waar de aanzienlijkste fabrijken gevonden worden, heeft men, zoowel ten platten lande als in de steden, ongehinderd allerlei wapentuig, inzonderheid eene soort van pieken, aan het volk uitgereikt, en de plaatselijke autoriteiten nemen, in weerwil van de vertoogen der rustige ingezetenen, weinig of geene maatregelen daartegen. Te Cichester heeft zelfs de eerste magistraats-persoon, de heer ...rian, wat men ook daartegen mogt aanvoeren, de groote raadzaal tot het houden eener vergadering van chartisten afgestaan, en men gezegd dat het volk zich niet aan de nieuwe wet op de politie moest onderwerpen, dat de petitie daartegen reeds duizenden van onderteekeningen telde en dat ieder onderteekenaar zich met eene piek zou wapenen.

SPANJE. — DON CARLOS.

De afgrijselijke en bloedige tooneelen die in de jongste maanden Spanje en het legerkamp van don Carlos bezoedeld hebben, laten zich alleen verklaren uit den bandeloozen toestand van het leger des pretendents. Die moorddadige handeling toch, ware zij op last van hooger hand geschied, zoude alleen op eenen van afschuwelijken list moeten zijn gepleegd, en de Pretendent had middelen genoeg voor handen, om hen die zijne plannen bij de uitvoering in den weg stonden, onschadelijk te maken. Maar wat al bandeloosheid heerscht er niet onder de troepen, die zich geschaard hebben onder de vanen van Don Carlos! Men denke aan de avonturlijke tosten van een zijner beste generaals; aan de onophoudelijke beweegingen der korpsen, die herhaaldelijk op Bilbao en elders zijn aangetrokken; men herinnere zich die gedurige verwisseling en afzetting van beproefde kundige generaals, aan het muiten der troepen daarover, aan de twisten van de voorstanders der legitimiteit, van hen die de vrijheden der Baskische provincien geldt, met de voorstanders der algemeene koningsregten aan de Spaansche kroon toegekend; de afval van Munagorri, en de langdurige, zeldzaam geheime en aanhoudend uitloopende krijgsbewegingen, afgewisseld door afmattende en onvoldoende rust. Indien, ongelukkigerwijze, geheel Spanje niet deelde in den staat van bandeloosheid; indien het leger van de Koningin-Regentes niet evenzeer verzwakt werd door den naijver der bevelhebbers, of door te ver gedreven eerzucht; indien meermalen onverklaarbare krijgsbewegingen, zonder bestemd doel of uitwerking, zich niet lieten aanwijzen in het leger van Christina; indien een schaamteloos bejag naar eereposten het Madridsche kabinet niet maar bij elke vernieuwing een bloot éphemère aanwezen gaf, indien gebrek aan veerkracht en gemis aan zedelijke krachten het bestuur niet telken reize ontbond; maar daarentegen één kloek bestuur het roer van staat gedurende eenen geruimen tijd kon in handen houden, lang genoeg om het geweken vertrouwen te doen terugkeeren: een bestuur hetwelk moed en kracht genoeg bezat, om zich door de generaals en het leger te doen gehoorzamen en in een woord met klem geregeerd werd — dan zou het van overlang gedaan zijn, en met de binnenlandsche woelingen, én met de onderlinge staatkundige veten, als met de den staat ontzenuwende en uitmergelende bandeloosheid, die uitloopen moet op eene algeheele ontbinding der maatschappij. Dan zouden de pretentien van Don Carlos weldra niet meer dan met de pen gevoerd, bestreden en beslecht worden; terwijl nu, nuttelooze moorden de partij van Don Carlos binnen- en buitenlands noodwendig moeten verzwakken, en den weg zullen banen tot eene algeheele déroute van zijn leger, tot dat hij eindelijk, als een andere Charles Stuart, zijne gebergten vaarwel zegt, en daarmede het zwaard wegwerpt, waarmede hij gemeend had zijne koningskroon te kunnen herwinnen. Ongelukkig intusschen is het land, dat het slagtoffer wordt van zooveel onderscheidene hartstogten; want nu is het geen strijd om beginselen meer; het is nu slechts een grijpen naar de hoogste magt, waartoe elke fractie der bevolking zich geregtigd acht! Wee het ongelukkige overmoedige Spanje!

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — In de zitting van 18 Februarij der wis- en natuurkundige klasse van de Berlijnsche Akademie van Wetenschappen, werd door den hoogleeraar Ehrenberg eene voorlezing gedaan over de vorming van de rotsen aan de beide oevers van den *Nijl*, van *Cairo* tot *Theben*, en der kusten van de *Roode zee*, van *Hamam Faraun* en *Tor* in *Sinaïtisch Arabie*, uit de mikroskopesche kalkdiertjes (*Polythalamien*) der Europesche krijtlagen. De vroeger medegedeelde waarnemingen des hoogleeraars omtrent de vorming der Europesche krijtlagen uit voor het oog onzigtbare polythalamische koraal-diertjes (Slak-koralen) had hij ook bevestigd gevonden met opzigt tot de vorming der Opper-Egyptische en West-Aziatische kalkgebergten. Reeds vroeger had de heer Ehrenberg in de schijnbaar digte bindingstof van den Nummulitischen kalk der pyramiden van *Gyzeh*, vele in hun geheel bewaard geblevene diertjes der krijtlagen ontdekt, maar zich sedert door eene veranderde methode van zijn onderzoek overtuigd, dat het geheele kalkgebergte van *Benisuef*, *Siut* en *Theben* op den westelijken oever, en van *Cairo* en *Kineh* op den oostelijken oever van den *Nyl*, hetwelk bij eene hoogte van dikwijls 100 tot 300 voeten boven het watervlak, de rivier over eene lengte van 60 duitsche mijlen aan beide zijden insluit, en welks plateau zich westwaarts ver in de woestijn van *Sahara* uitbreidt, evenzeer uit eene onbegrijpelijke menigte mikroskopische kalkschaal-diertjes bestaat, en dat wel van dezelfde soort als die van de Europesche krijtlagen. De geognostische gesteldheid dezer kalklagen was tot heden twijfelachtig. Hetzelfde kon gezegd worden van de gebergten van *Hamam Faraun* en *Tor*, in Sinaitisch Arabie, waar deze ophoopingen van mikroskopische polythalamien evenzeer nu eens het voorkomen hebben van geelgraauwen kalksteen, dan van aschgraauwen mergel en bij *Tor* zelfs naar het wit krijt overhellend, zich ver uitstrekken en hoog verheffen, terwijl de diertjes dezer gebergten steeds dezelfde gedaante hebben. In dezelfde zitting gaf de geleerde Ehrenberg verslag over welgelukte proeven, om uit de ingedroogde diertjes van het nieuwere zeezand opheldering te bekomen, omtrent de verwantschap der polythalamien tot de tegenwoordige wereld, en meerdere kennis van derzelver organisatie. De heer Ehrenberg verkreeg door deze proeven de overtuiging, dat het nieuwere zeezand werkelijk het voortbrengsel van thans levende diertjes is, en sprak ten slotte nog over twee nieuwe lagen kiesel-infusie-diertjes in *Frankrijk* en *New-York*, van welke een deel aarde door den heer R. Brown aan den heer von Humboldt was toegezonden geworden. — Bij een kabinetsbevel van Z. M. den koning van *Pruissen* is tot de opbouwing te Berlijn van een ...

bibliotheek-gebouw besloten, hetwelk achter het gebouw der Universiteit zal worden opgerigt en waarvan de kosten op 500,000 Thlr worden geschat. In de tegenwoordige bibliotheek zal men dan de voorwerpen van kunst en oudheid, die thans in het koninklijk paleis bewaard worden, overbrengen. — Op den 27sten ll. hield de koninklijke Akademie van Wetenschappen te *Munchen*, hare jaarlijksche openbare zitting, zijnde de tachtigste van hare stichting. De staatsraad von Roth, hield eene lofrede op den overleden president von Ringhart, waarna de hoogleeraar Buchner eene verhandeling las over de inwoners van *Duitschland* in de tweede eeuw der christelijke tijdrekening naar Claudius Ptolemaeus. In eene vroegere zitting had de Akademie den geheimraad von Schelling tot haren president herkozen, en tot gewone leden gekozen de geheimraad von Walther en den hoogleeraar Zuccarini. Deze keuzen behoefden nog de koninklijke bekrachtiging.

Frankrijk. — De Akademie der zede- en staatkundige wetenschappen, heeft in de afdeeling wijsbegeerte, in de plaats van haar onlangs overleden mede-lid Broussais, verkozen den heer Barthelemy Saint-Hilaire, dezelfde die eene vertaling van Aristoteles geleverd heeft. — De heer Ch. Lenormant, door wien onlangs in de parijsche dagbladen het bestaan vermeld werd van het graf van Mycerinus, koning van het oude *Egypte* en stichter van de derde pyramide van *Memphis*, heeft over dit onderwerp thans een geschrift uitgegeven, hetwelk voor de tijdrekenkunde en geschiedenis van wezenlijk belang is. Men vindt daarin, behalve de verklaring der hieroglyphen van het graf van Mijcerinus, een brief van den heer Lepsius, waarin deze de onlangs in het binnenste der groote pyramide ontdekte opschriften verklaart; in sommige dier opschriften komt de naam van koning Cheops voor, aan wien oudstijds de stichting dezer pyramide toegekend werd. — In het dagblad van *Clermont*, *l'Ami de la Charte*, vindt men een berigt, de boekdrukkunst betreffende, waarin, na een betoog, hoe spoedig de gewone drukletter aan verslijting onderhevig is, vooral nu ten gevolge van het meer algemeen gebruik der mecanieke persen, de drukking sterker en moeijelijker dan die der oude handpersen, kan geregeld worden, verzekerd wordt, dat het een graveur en lettergieter dier stad, Colson geheeten, gelukt is, na langdurige nasporingen, om de gewone letterspecie van antimonium en lood door eene hardere te vervangen, eene compositie zamen te stellen, die voor de drukletter even geschikt en zoo hard is, dat zij jaren lang wederstand biedt zonder dat de letter iets van hare zuiverheid verliest. Ten proeve van de hardheid wordt bijgebragt, dat de letter haar indruksel op een hamer maakte, waarmede zij geslagen werd, even als de stempel in het koper dringt. De prijs dier letter kwam niet hooger dan die van de gewone compositie. — In de Groote Opera te *Parijs* is voor eenige dagen een nieuw zangspel in vijf bedrijven gespeeld, onder den titel van *le Lac des Fées*, waarvan de woorden door de heeren Scribe en Melesville geschreven zijn, en de muzijk door den heer Auber gecomponeerd is. Dit stuk, dat met schitterende decoratien en costumes versierd is, heeft veel bijval gevonden.

Nederlanden. — Zijne Majesteit de Koning heeft goedgekeurd de verkiezingen, door de Derde Klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van wetenschap, letterkunde en schoone kunsten gedaan, van de heeren G. J. Rooijens, hoogleeraar aan het Athenaeum Illustre te *Amsterdam*, tot lid, en T. Creuzer, hoogleeraar te *Heidelberg*, tot geassocieerde. Dezelfde Klasse heeft voorts nog tot hare correspondenten benoemd, de heeren P. Hofstede de Groot, hoogleeraar aan 's Rijks Universiteit te *Groningen*, C. J. A. Mittermaier, hoogleeraar te *Heidelberg*, en J. M. Pardessus, oud hoogleeraar te *Parijs*.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren waren (5 *April*) genoteerd: Ned. 2½ pCt. 54 elf zestiende; dito 3 pCt. 100 15/16, ⅞; Kansbill. 26 15/16; Amort.-Synd. 94¾; Handelm. 179¾, ⅝; O. Indie 5 pCt. 98 vijf zestiende ¾; Ardoins 17 drie zestiende, een zestiende, ⅞; oude Russen 104⅞.

*** Ondertrouwd:

N. VAN ALPHEN,

EN

M. C. NOOYENS.

Breda, den 7. April 1839.

Eenige Kennisgeving.

*** Breda, den 6. April 1839. Heden overleed alhier Vrouwe HELENA FRANCKE, Wed. HARTMANN, in den ouderdom van 70 jaren en 9 maanden.

*** GROOT VOCAAL- en INSTRUMENTAAL CONCERT van de Heeren ERNST, P. DE C. VRUGHT en Mejufvrouw BUIJS; op Woensdag den 10. April des avonds ten 7 ure in het Lokaal van den Schouwburg te *Breda*.

PROGRAMMA.

1ste Deel.

1. Fragment eener Quartet.
2. Aria uit *Anna Bolena*, gezongen door de Heer Vrught.
3. Variatien van *Mayseder*, uitgevoerd door de Heer Ernst.
4. Duo uit *Armida*, gezongen door Mejufv. Buys en den Heer Vrught.
5. Bravour-variatien van *Paganini*, uitgevoerd door den Heer Ernst.

2de Deel.

1. Fragment de Quatuor.
2. Aria uit *Robert le Diable*, gezongen door Mejufvr. Buys.
3. Romance uit *Guido en Genevra*, gezongen door den Heer Vrught.
4. Andantino, gevolgd door, *le Carneval de Venise*, uitgevoerd door den Heer Ernst.
5. Romanceo, gezongen door Mejufvr. Buys.

Door de talrijke deelneming zal er slechts een gering bepaald getal Kaartjes meer [illegible] en worden à ƒ 3,—. Zullende het Lokaal om 6½ ure geopend worden.

De belangstellenden in de omliggende plaatsen, zal na het eindigen van het CONCERT aan de POORTEN de gelegenheid worden gegeven om de Stad te kunnen verlaten.

SNELVARENDE STOOMBOOTEN

WILLEM DE EERSTE en KONINGIN DER NEDERLANDEN.

Beide met Machines van lage drukking.

Varende in het Beurt-veer tusschen NIJMEGEN en ROTTERDAM, vice versa.

Van NIJMEGEN naar ROTTERDAM en 's HAGE, alle dagen, 's morgens ten 7 ure, en

Van ROTTERDAM naar NIJMEGEN, alle dagen, 's morgens ten 6 ure.

Zullende bij aankomst te *Rotterdam* eene zeer geschikte DILIGENCE gereed zijn, om de Reizenden naar *'s Hage* te vervoeren, terwijl 's morgens ten half vier ure, bij J. STAAS, aan de Bierkade, te *'s Hage*, eene DILIGENCE zal afrijden, ten einde voor het vertrek der STOOMBOOT te *Rotterdam* aan te komen.

STOOMJAGT PRINSES MARIANNE,

van MIDDELBURG naar ROTTERDAM, APRIL 1839.

Van Middelburg.				Van Rotterdam.			
Dingsdag	9,	's morg.	6½ uur.	†Woensdag	10,	's morg.	10 uur.
Vrijdag	12,	»	10 »	Zaturdag	13,	»	4 »
†Zondag	14,	»	4½ »	Maandag	15,	»	5 »

NB. De overvaart op de met een † gemerkte Afvaartdagen is, wegens Strooms-tegenstand, van langeren duur, dan op de overige.

VOLLEDIGE UITGAVE

DER

NIEUWE NEDERLANDSCHE WETBOEKEN,

IN ZAK-FORMAAT.

Bij F. P. STERK, Boekhandelaar te *Breda*, is van de Pers gekomen en alom verzonden:

Het WETBOEK VAN KOOPHANDEL . . . . . ƒ 1,00.

» » » STRAFVORDERING, zal met 1° Mei verkrijgbaar zijn voor . . . . . » 0,60.

Het WETBOEK VAN REGTSVORDERING, met 1° Junij voor . . . . . » 1,00.

En het BURGERLIJKE WETBOEK, met de algemeene bepaling hetwelk om bijzondere belangrijke redenen het laatst bewerkt wordt zal voor den prijs van . . . . . » 2,00. zoo spoedig mogelijk volgen.

*** De Professor ANDRAL, geneest in het *Hospitaal de Pitié* zijne Zieken van hardnekkige Hoest, door het innemen van de ASPERGIE-SYROOP van *JOHNSON*.

Zij is te bekomen, te *Breda*, bij den Heer VAN DEN GOORBERGH, Apotheker; te *Amsterdam*, bij [illegible], Kalverstraat, N° 165; te *'s Gravenhage*, bij [illegible] EN ZOON; te *Rotterdam*, bij LOSEL VORSTMAN; te *Leyden*, bij ZUUR, Boekdrukker; te *Utrecht*, bij [illegible]; te *'s Hertogenbosch*, bij WELSOR; te *Dordrecht*, bij GOUDOEVER.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers